

Seletuskiri haridus- ja teadusministri määruse „Vabaihenduste toetamise tingimused ja kord“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrusega toetatakse mittetulundusühingute ja sihtasutuste (edaspidi vabaihenduste) osalemist haridus-, noorte- ja keelepoliitika elluviimisel, kellel on vajalikud teadmised, kogemus ning võrgustikud.

Määruse eesmärgiks on reguleerida põhimõtted, millistel alustel toetab Haridus- ja Teadusministeerium vabaihendusi programmide (s.o haridus- ja noorteprogramm ning keeleprogramm) elluviimisel, millised on tingimused taotlejatele ja nõuded taotlustele, millistel alustel toimub taotluste menetlemine, toetuste eraldamine, aruandlus ning toetuse tagasi nõudmine.

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Haridus- ja Teadusministeeriumi strateegia- ja finantsosakonna strateegilise planeerimise valdkonna nõunik Britt Saarsen (tel 735 4073; britt.saarsen@hm.ee) ning õigus- ja personalipoliitika osakonna õigusnõunikud Margit Kiin (tel 735 0199; margit.kiin@hm.ee) ning Kristel Siimula-Saar (tel 735 0638; kristel.siiimula-saar@hm.ee). Eelnõu koostamisse on kaasatud üldhariduspoliitika osakonna, keelepoliitika osakonna, noorte- ja andepoliitika osakonna, kõrghariduspoliitika ja elukestva õppe osakonna eksperdid.

2. Määruse sisu ja võrdlev analüüs

Käesolev määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel, mille kohaselt kehtestab minister tingimused ja korra ministeeriumi valitsemisala vahendite arvelt riigisisese toetusprogrammi elluviimiseks, toetusprogrammist vahendite saamiseks ning saadud vahendite kasutamiseks. Varem toimus ministeeriumis mittetulundusühingutele ja sihtasutustele toetuste eraldamine „Haridus- ja Teadusministeeriumi Haridus- ja noorteprogrammi, Keeleprogrammi, Teadussüsteemi programmi ja Teadmussiirde programmi strateegiliste partnerite nimetamise ning neile tegevustoetuse andmise tingimused ja kord“ alusel.

Määrus on jaotatud viieks peatükiks.

1. peatükk. Üldsätted

Peatükis sätestatakse määruse reguleerimisala ja terminid, toetuse andmiseks planeeritud vahendite määramine, toetuse andmise eesmärk, põhimõtted ja periood.

Toetust antakse haridus-, noorte-, keeleprogrammide raames aastatel 2025–2027. See tähendab, et kui komisjon otsustab vabaihenduse taotluse rahuldada, siis kestab nendevaheline partnerlussuhe kogu kehtestatud perioodi vältel. Toetuse saamiseks tuleb vabaihendustel osaleda avatud taotlusvoorus, mille eesmärgid on avatud määruse peatükis 4. Erandjuhtudel võib ministeerium teha ka suunatud pakkumisi, kuid selle eelduseks on varasem analüüs, mille tulemusel on välja selgitatud, et programmi tegevuse eesmärgi saavutamiseks on üks võimalik elluviija või programmi tegevuse eesmärgi tegevuse elluviimiseks kaasatakse kõik võimalikud elluviijad.

Toetuse eesmärk on suurendada vabaihenduste võimekust ja toetada tegevusi, mis aitavad kaasa ministeeriumi seatud eesmärkide saavutamisele. Täpne toetussumma ning toetatavad

tegevused määratakse igal aastal eraldi. Toetussummat on võimalik kasutada ühe kalendriaasta piires. Määruses reguleerimata küsimustes lähtutakse haldusmenetluse seadusest.

2. peatükk. Tingimused taotlejale ja taotlusele

Peatükis sätestatakse tingimused, millele peavad taotlejad ja nende esitatud taotlused vastama.

Taotlejaks võib olla mittetulundusühing või sihtasutus ehk vabaühendus, mille eesmärk on edendada avalikke ja ühiskondlikke huvisid, kuid mitte füüsiline isik, erakond, äriühing ega ametiühing. Taotlejad peavad olema esitanud majandusaasta aruande, omama korras maksuvõlga ja olema täitnud ministeeriumiga varasemalt sõlmitud lepingute tingimusi. Paragrahvis 4 on taotlejatele seatud spetsiifilised nõuded paragrahvides 15, 17 ja 18 kirjeldatud tegevussuundade eesmärkide elluviimiseks, et tagada valdkonna tundmine selle strateegilisel ja praktilisel arendamisel.

Taotluses tuleb esitada visioon kolmeks aastaks, tegevuskava ja eelarve, mis toetavad seatud eesmärkide saavutamist, ning ülevaade taotleja senisest panusest ja võimekusest valdkonna strateegilisel arendamisel. Ministeeriumil on õigus anda taotlejale täpsustavaid tingimusi taotluskeskkonnas, mis aitavad taotlusvooru eesmärki avada ja toetada eduka partnerluse kujunemist, kuid ei sea taotlejale täiendavaid nõudmisi.

3. peatükk. Toetuse taotlemine, taotluse menetlemine ja toetuse eraldamine

Peatükis sätestatakse toetuse taotlemise, taotluse menetlemise ja toetuse eraldamise protsess.

Taotlusvooru eelarve kinnitab valdkonna eest vastutav minister ning taotlusvoorude avamisest teavitatakse ministeeriumi veebilehel. Taotlejad esitavad taotlused taotluste menetlemise infosüsteemi [taotluskeskkonna](#) kaudu. Taotluskeskkonna tehniliste vigade korral pikendatakse tähtaega vastavalt vajadusele. Taotlejad võivad esitada ka ühise taotluse, kusjuures vastutavaks jääb taotleja, kes esitas taotluse.

Ministeerium võib korraldada ka täiendavaid taotlusvoorusid, kui ilmneb vajadus mõnes valdkonnas või tegevussuunas täiendavate tegevuste või elluviija järele.

Taotlusi menetleb ministri kinnitatud komisjon, mille liikmed avalikustatakse enne taotlusvooru avamist. Komisjon kontrollib taotlejate ja taotluste vastavust määruse tingimustele ning hindamiskriteeriumitele. Juhul, kui taotleja ei vasta paragrahv 4 tingimustele, siis jäetakse taotlus läbi vaatamata. Vajadusel võib komisjon küsida esitatud andmeid tõendavat materjali, küsida täiendavaid selgitusi või taotluse muutmist. Näiteks, kui taotleja on jätnud mõne paragrahvis 5 loetletud taotluse osa esitamata või pole aru saada mõnest olulisest nüansist seoses eelarvega. Kui taotleja ei täida komisjoni nõudeid määratud tähtaja jooksul, siis jäetakse taotlus läbi vaatamata.

Paragrahvides 9 ja 10 kirjeldatakse taotluste hindamise kriteeriume ja toetuse määramise protsessi. Taotlejaid ja nende taotlusi hinnatakse visiooni, tegevuskava seotuse ja mõju, eelarve põhjendatuse ning taotleja senise panuse ja võimekuse alusel. Täpsemad kriteeriumid ja hindamisskaalad on avatud lisas. Taotlused reastatakse hindamispunktide alusel paremusjärjestusse. Toetuse andja teeb komisjoni ettepaneku alusel otsuse toetuse eraldamise või mitte eraldamise kohta 14 tööpäeva jooksul, toetus eraldatakse käskkirjaga. Toetust võib määrata täielikult või osaliselt, lähtudes komisjoni hinnangust ja eelarvelistest võimalustest. Taotlus jäetakse rahuldamata, kui taotleja ei vasta tingimustele, eelarve on ammendunud,

taotlus on puudustega või kui hindepunktid ei ole piisavad. Toetus makstakse välja 15 tööpäeva jooksul pärast rahuldamise otsuse tegemist.

4. peatükk. Tegevussuunad programmide elluviimiseks

Peatükis sätestatakse 7 jaos tegevussuunad, mille raames vabaühendusi toetatakse ning nimetatakse konkreetseid tegevused, mis toetuse saaja peab ellu viima.

Esimene jagu keskendub kiusamise ennetamisele ja vaimse tervise toetamisele haridusasutustes. Eesmärgi elluviimiseks peab taotleja rakendama tegevusi ja/või programme, mis keskenduvad kiusamise ennetamisele ja vähendamisele, sotsiaalemotsionaalsete oskuste arendamisele ning vaimse tervise toetamisele alus-, üld- ja kutseharidusasutustes. Oluline on toetada programmide ja tegevuste elluviimisega seotud koolitajate professionaalset arengut ning nõustada haridusasutusi nende tegevuste ja programmide rakendamisel, pakkudes vajalikke materjale ja koolitusi. Erilist tähelepanu tuleb pöörata kaitstud tunnusega, sealhulgas LGBT+ õpilaste ja noorte turvalise koolikeskkonna tagamisele. Taotleja peab taotluses näitama, kuidas ta toetuse abil planeerib ellu viia kõiki eelmainitud tegevusi. Oluline osa tegevuste elluviimisel on nende tulemuslikkuse ja mõju mõõtmisel. Täiendava kohustusena on toetuse saajal kohustus osaleda „Kiusamisvaba haridustee kontseptsiooni“ uuendamise ja tegevuskava koostamise töörühmas.

Teine jagu käsitleb koolijuhtide värbamis- ja atesteerimissüsteemi väljaarendamist, et toetada nende professionaalset arengut ja koolijuhtide järelkasvu. Haridusvaldkonna arengukava 2035 üks strateegilistest eesmärkidest on, et Eestis on pädevad ja motiveeritud õpetajad ja koolijuhid, mitmekesine õpikeskkond ning õppijast lähtuv õpe. Selleks tuleb tagada õppeasutuste juhtide järelkasv, toetatada nende professionaalset arengut, töötada välja ja rakendada juhtide hindamise süsteem, et soodustada haridusuuenduste levikut ja rakendamist.

Eesmärgi elluviimiseks peab taotleja osalema koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumi, ülikoolide, haridusasutuste pidajate ja teiste partneritega atesteerimissüsteemi väljatöötamisel ning rakendamise ettevalmistamisel. Samuti tuleb arendada haldusvõimekust, et koordineerida osalemist ekspertidena koolijuhtide värbamis- ja atesteerimiskomisjonides ning tagada nende protsesside kvaliteet. Lisaks tuleb tagada piisav arv ettevalmistuse saanud koolijuhte ühendava organisatsiooni liikmeid, kes on valmis osalema värbamis- ja atesteerimiskomisjonide töös. Koolipidajaid tuleb nõustada koolijuhtide professionaalse arengu toetamisel ja nende töö tulemuslikkuse hindamisel vastavalt vajadusele. Taotleja peab taotluses näitama, kuidas ta toetuse abil planeerib ellu viia kõiki eelmainitud tegevusi.

Kolmas jagu keskendub õpetajakutsete andmise süsteemi kaasajastamisele, et toetada pädevate õpetajate järelkasvu. Haridusvaldkonna arengukava 2035 sõnastab motiveeritud ja pädevate õpetajate järelkasvu tagamise olulise prioriteedina. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatakse põhikooli- ja gümnaasiumiõpetaja kvalifikatsiooninõudena muu hulgas ka õpetajakutse. Õpetajakutset on võimalik saada kahel moel: õpetajakoolituse magistriõppe lõpetamisel või kutse andjalt kutse taotlemise kaudu. Kutse taotlemine on võimalus, mida kasutavad mh karjääripõrajad õpetaja kvalifikatsioonini jõudmiseks. Õpetamise kvaliteeti silmas pidades on oluline, et võimalikult paljud koolides töötavatest õpetajatest, kel kvalifikatsiooninõuete täitmisest on puudu õpetajakutse, suunduksid kutse andjalt kutset taotlema. Kutse taotlemist soodustab kaasaegne ja tõhus kutse andmise süsteem, mis on kooskõlas uuendatud kutsestandardite ja õpetaja karjäärimudeliga. Kutse taotlemine peab muutuma paindlikumaks ning tuleb kaasajastada kvalifitseeritud õpetajatele seatavad ootused.

Tegevussuuna eesmärgi saavutamiseks peab taotleja kujundama tõhusa ja paindliku kutse andmise süsteemi, mis vastab uuendatud kutsestandarditele ja õpetaja karjäärimudelile. Samuti

tuleb kaasajastada kutse andmise süsteemis õpetajatele seatud ootusi ning luua süsteem, mis soodustab senisest enam isikuid õpetaja kutset taotlema. Lisaks tuleb pakkuda kutse taotlejatele tuge ja vajalikku informatsiooni kogu kutse taotlemise protsessi vältel ning mõõta ja analüüsida tegevuste elluviimise tulemuslikkust ja mõju. Taotleja peab taotluses näitama, kuidas ta toetuse abil planeerib ellu viia kõiki eelmainitud tegevusi.

Neljas jagu keskendub noorsootöö kvaliteedi edendamisele noorsootööühingutes. Antud tegevussuunal kvalifitseeruvad taotlema vabaühendused, kes vastavad noorsootöö seaduse § 3 punktis 3 toodud noorsootööühingu kirjeldusele. Tegevussuuna eesmärk on vastavalt Noortevaldkonna arengukavale 2035 tagada kvaliteetse noorsootöö teenuse kättesaadavus üle Eesti, et toetada noorte mitmekülgset arengut. Eesmärgi saavutamiseks tuleb taotlejatel toetada noortevaldkonnas (s.o noorsootöö, huviharidus ja huvitegevus) tegutsevate professionaalide väärtustamist ning koostöös teiste valdkondlike katusorganisatsioonidega parandada ametite ühiskondliku kuvandi parandamist ja ühtlustamist. Samuti tuleb taotlejal toetada noorsootöötajate professionaalse kogukonna arengut kutsesüsteemi arendamise ja kutse andmise voorude korraldamise kaudu ning edendada noorsootöö teenuste kvaliteedi edendamise protsesse. Oluline osa tegevuste elluviimisel on nende tulemuslikkuse ja mõju mõõtmisel. Taotleja peab taotluses näitama, kuidas ta toetuse abil planeerib ellu viia kõiki eelmainitud tegevusi.

Viies jagu keskendub keelevaldkonna arendamisele eestikeelsele õppele ülemineku ja mitmekeelsuse toetamiseks. Tulemusliku eestikeelse õppe nurgakivi on eesti keele hea maine – riigikeele vajalikkuse tajumine ja selle arengu toetamine. Mitmekeelsuse arendamine Eesti koolides on väljakutse, milles on vaja arendada kõigi (keele)õpetajate oskusi, et toetada õppekeele, eesti keele kui teise keele ja teiste keelte omandamist.

Tegevussuuna eesmärgi elluviimiseks tuleb toetada haridusasutusi ja huvirühmi eestikeelsele õppele üleminekul, edendades koostööd seotud huvipooltega ning keeleõpetajate professionaalset arengut. Samuti on oluline tugevdada õpilaste seotust eesti keele ja kultuuriga, pakkudes keelepraktikat ja motiveerides neid eesti keelt õppima ja kasutama. Keelekasutajate hoiakute kujundamine aitab tugevdada eesti keele mainet ühiskonnas. Lisaks tuleb arendada eesti keele kui emakeele õpetust ning mitmekeelsust, sealhulgas keeleõpetajate oskusi, et toetada parmat keelte omandamist. Kõigi nende tegevuste tulemuslikkust ja mõju tuleb mõõta ja analüüsida, et tagada eesmärkide saavutamine. Taotleja peab taotluses näitama, kuidas ta toetuse abil planeerib ellu viia vähemalt ühte eelmainitud tegevustest.

Kuues jagu keskendub korrektse ja sujuva infovahetuse tagamisele kõrgkoolide ja andmekogude vahel, kõrghariduse rahastamise ja üliõpilaste toetussüsteemi arendamise ettepanekute esitamisele ning Eesti kõrgkoolide esindamisele rahvusvahelistes võrgustikes ja töörühmades. Tegevussuuna eesmärgi elluviimiseks peab taotleja tagama sujuva infovahetuse ja andmete ühtlustamise kõrgkoolide, riiklike ja rahvusvaheliste andmekogude vahel. Lisaks tuleb esitada laiapindselt kujundatud ettepanekud kõrghariduse jätkusuutliku rahastamise pika plaani ning üliõpilaste toetussüsteemi arendamise kohta. Taotleja peab ka esindama Eesti kõrgkoolide rahvusvahelistes võrgustikes ja töörühmades ning mõõtma ja analüüsima tegevuste elluviimise tulemuslikkust ja mõju. Taotleja peab taotluses näitama, kuidas ta toetuse abil planeerib ellu viia vähemalt ühte eelmainitud tegevustest. Antud tegevussuunal kvalifitseeruvad taotlema rektorite nõukogud ja üliõpilaskondade liidud.

Seitsmes jagu keskendub täiskasvanute koolitajate ja täienduskoolitusasutuste toetamisele, et tõsta madala kvalifikatsiooni ja aegunud oskustega täiskasvanute õpetamise kvaliteeti, rakendada uusi nõudeid ning edendada tõenduspõhist lähenemist ja kvaliteedikultuuri täiskasvanuhariduses.

Tegevussuuna eesmärgi elluviimiseks peab taotleja korraldama üle-eestilisi töötubasid ja seminare koolitajatele, et tõsta nende pädevust madala kvalifikatsiooni ja aegunud oskustega täiskasvanute õpetamisel. Samuti tuleb välja selgitada täiskasvanute oskuste arendamise vajadused prioriteetsetes sihtrühmades ja piirkondades ning toetada täienduskoolitusasutusi koolitajate nõuete täitmisel ja mikrokvalifikatsiooniõppe tutvustamisel vastavalt täiskasvanute koolituse seaduse uuendatud regulatsioonile. Lisaks tuleb toetada koolitajate võrgustike loomist ja arendamist, koolitaja kutse populariseerimist ja täiskasvanuhariduse info jagamist. Taotleja peab korraldama koolitusi ning seminare tõenduspõhiste õpetamis- ja hindamismeetodite rakendamiseks ning toetama täiskasvanuhariduse kvaliteedi edendamise protsesse, pakkudes praktilisi juhiseid kvaliteedikultuuri rakendamiseks, mis toetab kvaliteedi parandamist, tagasiside kogumist ja õppijate vajadustega arvestamist. Samuti tuleb esindada Eestit rahvusvahelistes võrgustikes ja töörühmades ning vahendada rahvusvahelist valdkondlikku kogumust. Taotleja peab taotluses näitama, kuidas ta toetuse abil planeerib ellu viia vähemalt kolme eelmainitud tegevustest.

Antud tegevussuunal kvalifitseeruvad taotlema katusorganisatsioonid, mis ühendavad täiskasvanute koolitajaid või täienduskoolitusasutusi ja tegutsevad laialdaselt ning mõjusalt täiskasvanuhariduse valdkonnas kogu Eestis. Neil peab olema vähemalt viie aasta pikkune järjepidev tegevuskogemus, et tagada valdkonna tundmine täiskasvanuhariduse strateegilisel ja praktilisel arendamisel. Lisaks peab neil olema tugev liikmeskond ja võimekus pakkuda ulatuslikku tuge, juhendamist ja koostöövõimalusi koolitajatele ning täienduskoolitusasutustele.

Eelistatud on taotlused, mis on esitatud katusorganisatsioonide koostöös järgmiste tegevuste puhul: a) koolituste ja seminaride korraldamine teadus- ja tõenduspõhiste õpetamis- ning hindamismeetodite rakendamiseks b) täiskasvanuhariduse kvaliteedi edendamise protsesside toetamine ja praktiliste juhiste pakkumine kvaliteedikultuuri rakendamiseks c) täiskasvanute oskuste arendamise vajaduste väljaselgitamine prioriteetsetes sihtrühmades ja piirkondades.

5. peatükk. Tegevuskava muutmine, aruandlus ja toetuse tagasinõudmine

Peatükis sätestatakse toetuse kasutamise, aruandluse ja toetuse tagasinõudmise põhimõtted.

Toetuse kasutamine peab olema põhjendatud, tõendatav ja kooskõlas tegevussuuna eesmärkidega, hõlmates tekkepõhiseid kulusid, mis on seotud toetuse saaja põhikirjalise tegevusega ning vastavad tegevuskavas määratletud eesmärkidele ja tegevustele. Toetuse saajal on õigus muuta tegevuskava eelarvet 10% ulatuses ilma ministeeriumit teavitamata, kuid suuremahulised muudatused tuleb ministeeriumiga kooskõlastada. Ministeerium ja toetuse saaja lepivad kokku 2026. ja 2027. eelarveaasta täpse tegevuskava ja eelarve, mis esitatakse taotluskeskkonnas hiljemalt vastava eelarveaasta 30. novembriks.

Toetuse kasutamise aruanded esitatakse iga eelarveaasta kohta vahearuandena ja partnerlusperioodi lõpus lõpparuandena, mida kontrollib komisjon 30 tööpäeva jooksul. Komisjonil on õigus küsida täiendavat teavet ja tutvuda dokumentidega, et veenduda toetuse eesmärgipärasuses kasutuses. Komisjon kinnitab aruande, kui aruande puudused on kõrvaldatud ja rikkumisi ei ole tuvastatud.

Ministeeriumil on õigus nõuda toetuse tagasimaksmist, kui toetuse saaja ei täida eesmärke, eksib tingimuste vastu või ei esita aruannet tähtajaks. Partnerlusperioodi ennetähtaegseks lõpetamiseks või toetuse vähendamiseks teeb komisjon ministrile ettepaneku, mis kinnitatakse ministri käskkirjaga. Toetuse tagasinõudmise otsuse võib teha kolme aasta jooksul viimase kohustuse täitmisest arvates, ja toetuse saaja peab tagastama toetuse 60 kalendripäeva jooksul otsuse kehtima hakkamisest.

Kui määruse alusel antav toetus on vähese tähtsusega abi, kohaldatakse Euroopa Komisjoni määrust (EL) nr 2023/2831 või komisjoni määrust (EL) nr 2023/2832 ning konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud. Vähese tähtsusega abi kogusumma ei tohi kolme eelneva aasta jooksul ületada määrustes sätestatud summasid. Vähese tähtsusega abi suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks isikud, kes on omavahel seotud. Abi andmisel võetakse arvesse määrustes sätestatud kumuleerimisreegleid. Abi ja riigiabi ei anta ettevõtjale, kellele on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõuga seotud Euroopa Liidu õigusakte ei ole.

4. Määruse mõjud

Määrusel on oluline mõju haridus-, noorte- ja keelepoliitika elluviimisel ning eelmainitud valdkondade vabaühendustest partnerite toimetulekul, kuna taotlejateks on ainult vabaühendused. Määrusega toetatakse kiusamise ennetamist ja vaimse tervise toetamist haridusasutustes, koolijuhtide värbamis- ja atesteerimissüsteemi väljaarendamist, õpetajakutsete andmise süsteemi kaasajastamist ning õpetajate järelekasvu toetamist, noorsootöö kvaliteedi edendamist noorsootööühingutes, keelevaldkonna arendamist eestikeelsele õppele ülemineku ja mitmekeelsuse toetamiseks, kõrghariduse infovahetuse soodustamist, kõrghariduse rahastamise ja üliõpilaste toetussüsteemi kujundamist ning täiskasvanute koolitajate ja täienduskoolitusasutuste toetamist. Lisaks valdkondade poliitike arendamisele, aitavad määrusega toetatavad tegevused tugevdada valdkondlikku huvikaitset ning võimendada kodanikuühiskonda, mis panustab avatud valitsemise demokraatia tugevdamisse.

Määrus ei ole seotud isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses. Taotluste esitamise faasis küsitakse tegevuste elluviimisega seotud isikute kontakte. Taotlusvooru puhul ei ole tegemist isikuandmete töötlemisega ulatuses, mis mõjutaks õigusi või kohustusi või väljaks õigusaktides sätestatud piiridest.

Teatav positiivne mõju võib kaasneda ka regionaalarengule, kuna toetatavad tegevused eeldavad vabaühenduste tegutsemist üle-eestiliselt. Eestikeelsele õppele ülemineku reformi toetatavad tegevused on ennekõike suunatud piirkondadele, kus on keerulisem tagada eestikeelset keskkonda.

Määrusel puudub oluline keskkonnamõju, mõju majandusele ning riigi julgeolekule ja rahvusvahelistele suhetele. Kaudselt aitavad tegevused kaasa nn pehme julgeoleku tugevdamisele, kuna nt eestikeelsele õppele ülemineku reformi toetamine ja terviklikult eestikeelse haridusruumi loomine toetab seda, et Eestis elavad inimesed oleksid ühises info- ja väärtusruumis, suureneks ühiskonna sidusus ning väheneks nii hariduslik kui ka sotsiaalmajanduslik segregatsioon.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Vabaühendustele mõeldud taotlusvoorud planeeritakse avada ja toetused eraldada 2025. a I kvartalis. Määrusega kavandatud tegevussuundade ja nende eesmärkide elluviimiseks on kavandatud 2,69 mln eurot.

Määruse rakendamise tulusid ette näha ei ole.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu on esitatud kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks vabaühendustele, kes olid 2022-2024 perioodil HTM strateegilisteks partneriteks.

Kooskõlastamise tähtaeg on tavapärasest lühem, et avada võimalikult kiiresti taotlusvoorud, kiirendada taotluste menetlemise ja toetuste eraldamise protsessi.

Vabaühendustelt ootame vastuseid järgmistele küsimustele:

- Kas toetuse andmise eesmärk ning tegevussuundade eesmärgid on arusaadavad ja realistlikud? Kas taotlejale seatud ootused on arusaadavad?
- Kas määruse paragrahvis 5 sätestatud tingimused taotlusele on arusaadavad?
- Kas määruse paragrahvis 9 ja lisa 1 sätestatud hindamiskriteeriumid on arusaadavad ja mõistlikud?